

בית מדרש

522

בשבילי הפרשה

דברי הבחינו

וישאר אך נח (ת, כג)

רש"י: ומדרש אגדה, היה גונח וכוהה דם מטורח הבהמות והחיות. ויש אומרים שאיחר מזונות לארי והכישו, ועליו נאמר (משלי יא, לא) הן צדיק בארץ ישולם. הקשה מן ראש הישיבה הגאון הרב נחום פרצוביץ זצלה"ה: הנה יש לתמוה, מדוע נענש נח שהכישו ארי על פעם אחת יחידה ובודדת שאיחר להביא מזונות לארי, והרי ידוע שנח מסר את נפשו על הברואים בתיבה, ומטעם זה הותרה לו אכילת בעלי חיים לאחר המבול, וכן איתא בחז"ל ששם בן נח אמר לאברהם 'שינה לא נתנו לעינינו כל שנת המבול', א"כ מדוע נענש

כך על פעם אחת שאיחר לתת מזונות לארי? וביאר: מכאן מוכח שחיוב עשיית חסד הוא אינו כענין מידת חסידות, אלא הוא חיוב גמור, ואם אין איש אחר שיוכל לעשות את החסד, הרי האדם מחוייב בו בחיוב גמור עד כדי מסירות נפש, וכיון שבזמן המבול בתוך התיבה לא היו כי אם נח ובניו, הרי שהם נתחייבו לעשות חסד ולזון את כל הבריות בחיוב גמור, לכן אפילו על פעם אחת ויחידה שאיחר נח במזונותיו של הארי, הוא נענש על כך. מאידך, אף שהיו חייבים לזון את בעלי החיים שבתיבה, מכל מקום כיון שעל ידם התקיימו כל הברואים, לכן הותר להם אכילתם כשיצאו מן התיבה. **בנין נחום**

דברי הימים

האריה האחרון בעולם!

סיפר הגאון רבי אלעזר שמחה ווס רמן זצ"ל מתקופת פעילותו להצלת שארית הפליטה מידי הצורך הנאצי ימ"ש, לצד הגאון רבי אברהם קלמן נוביץ' זצ"ל, נשיא הישיבה וי"ר 'ועד ההצלה' בארה"ב בתקופת השואה. לילה אחד חיכינו יחד לקבל סכום כסף כדי להעבירו לתלמידי ישיבת מיר, אשר שהו באותה תקופה בגלותם המפורסמת בשנחאי. השעה הייתה כבר שעת לילה מאוחרת, שתים-שלוש לפנות בוקר, והכסף בושש מלהגיע. כאשר סוף סוף הגיע הכסף, הביע הגר"א קלמן נוביץ' את רצונו לצאת תיכף ומיד אל סניף הדואר המרכזי כדי להפקיד את הכסף עבור בני הישיבה בשנחאי. הצטרפתי אליו למסע הלילי לעבר סניף הדואר. כאשר ישבנו והמתנו לתורנו במשרד די הדואר, פניתי אליו בשאלה: "מה הדחיפות הרבה, מדוע לא ניתן היה להמתין עם הפקדת הכסף עוד כמה שעות בודדות, רק עד הבוקר?" ענה לי הגר"א קלמן נוביץ' זצ"ל: בתיאור המ- בול אומרת התורה 'וימח את כל היקום אשר על פני האדמה, מאדם עד בהמה עד רמש ועד

פרשת נח תשפ"ג

זמני כניסת השבת

Baltimore, MD	5:51
Brooklyn, NY	5:39
Chicago, IL	5:29
Houston, Texas	6:19
Johannesburg, S. Africa	6:03
Lakewood/Deal, NJ	5:41
London, UK	5:25
Los Angeles, CA	5:45
Manchester, UK	5:29
Monsey, NY	5:38
Montreal, Quebec	5:29
Passaic, NJ	5:39
Toronto, Ontario	5:55
Yerushalayim	5:18
Zurich, Switzerland	5:57

בשבילי הלכה

ע"י הרב הגאון מאיר צבי שפיצר שליט"א
הערות בעניני הלכה. הלכה למעשה יש לשאול לרב

נח טריפה אינה חיה

זבחים קט"ז ע"א אמרו מנין למחוסר אבר שנאסר לבני נח אמר קרא אתך בדומין לך. ומקשה הגמרא ודילמא נח גופיה טריפה הוה וכו'. וכתבו תוס' וז"ל ודילמא נח גופיה טריפה הוה, וא"ת והלא חי אחרי כן ג' מאות שנה וז"ל דשמא לא היה בכח ובריאות כראוי לו וסוגיין כמ"ד טריפה חיה. ור"ת היה רגיל לחלק בין טריפות דאדם לטריפות דבהמה משום דאדם אית ליה מזלא. וקשה דבריש אלו טריפות מייתי ראייה מאיוב אטריפות דבהמה עכ"ל.

ומה שהביאו תוס' דאדם אית ליה מזלא, הנה מצינו כן בב"ק ב' ע"ב מאי שנא גבי אדם דכתיב כי יגח ומאי שנא גבי בהמה דכתיב כי יגוף ומשני אדם דאית ליה מזלא כתיב כי יגח בהמה דלית ליה מזלא כתיב כי יגוף. אכן ברש"י שם פ' שיש לו דעת לשמור את גופו. אכן מצינו עוד בשבת נ"ג ע"ב לענין קמייע דמקשה הגמ' ומי איכא מומחה לאדם ואינו מומחה לבהמה ומשני אין אדם דאית ליה מזלא מסייע ליה. והתברר ש'ל"א ו' הביא דכוונת ר"ת עפ"י גמ' הנ"ל בשבת.

והנה נחלקו לענין טריפה וחי באמת שנה אם זה ראייה דאינו טריפה ומותר לאכול. ודעת הרשב"א דטריפה אינה חיה היינו דא"א בשום אופן, אבל לפי היש"ש משכחת לה אחד מאלף ואין ראייה ממה שחי שנה. ולכא' מתוס' מבואר דפשוט להו כדעת הרשב"א. וכן בגיטין נ"ו ע"ב אמרו בטיי טוס שנכנס יתוש במוחו וניקר במוחו ז' שנים. וכתבו תוס' וז"ל לא נעשה טרפה בכך דרך חוטמו נכנס ולא ניקב הקרום, ועוד יש חילוק בין טריפות דאדם לבהמה כדפרישית בפרק קמא דערויבין עכ"ל. ומזה משמע דפשיי טא להו לתוס' כדעת הרשב"א דטריפה אינה חיה היינו דא"א בשום אופן. (ולכ' במראות הצובאות ז"ז סקק"ג ד"ה אמנם בדעת התוס', וע"ש לענין עגונה). ולשיטה זו הקשו תוס' מטיטוס ותייצו כמ"ש ר"ת דשאני אדם מבה מה דאדם אית ליה מזלא. וכתב ע"ז החזו"א דכוונת הראי שונים דאדם מקבל רפואה יותר מבהמה.

טומאת החטא

"זירא אלהים את הארץ והנה נשחתה כי השחית כל בשר את דרכו על הארץ" וברש"י, "אפילו בהמה חיה ועוף נזקקין לשאינן מינן" (בראשית ו, יב).

המשותף ביניהן. וזהו מה ששינו באבות (פ"א, מ"ז) "ניתאי הארכלי אומר, הרחק משכן רע", ופשוט שאין כוונתו לומר שעל השכן לרשע להתרחק ממנו בדיבורים ובמעשים שהרי זה בכלל דברי המשנה (שם) "ואל תתחבר לרשע", אלא כוונתו לומר שעליו להתרחק ממנו ממש, ואפילו שלא יהיה ביניהם קיר משותף!

וכבר ידוע מגדולי הדורות, שבעת שהיו נוסד עים מביתם ולנים באכסניא היו מדקדקין לא לישון בחדר אחד עם אדם שלא היו מכירים בו אם הוא ירא שמים אם לאו, ואף שלכאורה לא הייתה להם אליו שייכות כלל, מכל מקום חששו שמא אינו ירא שמים דיו ועלול לטמא במעשיו את אויר החדר ולהינזק ממנו.

הסתכלות בפני רשע – פגם בכח הראיה הרוחני

איתא בגמרא (מגילה כח, א) "אמר רבי יוחנן אסור לאדם להסתכל בצלם דמות אדם רשע". וביאר זאת המהרש"א (שם) על פי מה שאמר חכמי הקבלה כי יש בצלם האדם להורות על דמות האדם הרוחנית, אם מעשיו נעשו לצד הטהרה או לצד הטומאה, ולכן אסור להסתכל לצד הטומאה כפי שכתוב (ויקרא יט ד) "אל תפנו אל האלילים". וביאר זאת הגאון רבי אליהו לאפיאן זצוק"ל, שהנה אין לומר שה ראייה היא כח העיניים, והעיניים הם שראות את כל הקורה מסביב לאדם, אלא הראייה היא מכוחות המח, והעיניים אינם אלא חלונות שדרכם המח רואה. וכפי שבכל חלון שנכנסים דרכו קרני השמש אין לומר שהחלון עצמו מאיר, הוא הדין בראיית עיניים, כח הראייה

ששכבו שם זמן מרובה חלו במחלות שלא היו חולים בהם מעולם, לשמע זאת רבתה המהומה בעיר, שכן לא היה ידוע מהו מקור מחלות אלו. לאחר שהביאו למקום את טובי הפרופסורים מהעיר וורשא, וישבו אלו לתהות היטב על פשר הדבר, הסיקו שכיון שבית החר לים קיים מקדמת דנא, בודאי נדבקו בכתליו חיידקים שונים מכל מחלות החולים שחסו בו ברבות השנים, וזהו מקור המחלות שתקפו את החוסים בו כעת. וכיון שכך לא נותרה בידיהם הבריירה, אלא להרוס את בנין בית החולים תוך כדי שהם הוציאו את עציו, אבניו ועפרו על מנת לשורפם מחוץ לעיר, עד שלא נותר מהם מאומה.

מעתה, אם במחלות הגוף מצינו שיש בכח החיידקים הדבוקים בקירות הבית להזיק לדר רי דורות, כל שכן במחלות רוחניות שיש בכח הטומאה הנוצרת מחמת העבירות להשפיע כחיידקים המתפשטים באויר ולהזיק את כל הסובבים. ומטעם זה פשוט, שבית שלא נשר מרה בו טהרת המשפחה או שחיללו בו את השבת, נבראים בו נגעים גדולים ונבלעים בין קירותיו מחלות רוחניות, ומוטב לאדם להיזהר ולהימנע מלהיכנס לבית זה על מנת שלא יכב סו בו ממחלות הדבוקות בו, אם מעט אם רב.

וכן שינוי (נגעים פ"ב, מ"ו) לגבי נגע הנראה בקיר השותפין, "מכאן אמרו, אוי לרשע אוי לשכנו, שניהן חולצין, שניהן קוצעין, שניהן מביאין את האבנים", והיינו שאף שלכאורה לשכן עצמו אין שייכות כלל לבית המנוגע ולח טאים שנעשו בו, מכל מקום נידון הבית ואבניו, שמא נכנסה בו טומאת העבירות דרך הכותל

נמצינו למידים, שלא רק בני האדם השחיתו את דרכן אלא כל הבריאה כולה השחיתה דרכה, אף הבהמות והחיות, וכן מצינו במדרש רבה (בר"ר כח, ח) "רבי עזריה בשם רבי יהודה בר סימון אמר הכל קלקלו מעשיהן בדור המ' בול, הכלב היה הולך אצל הזאב והתרנגול היה מהלך אצל הטווס הדא הוא דכתיב 'כי השחית כל בשר' השחית 'כל אדם' אין כתיב אלא 'כי השחית כל בשר'. רבי לוליאני בר טברין בשם רבי יצחק אמר אף הארץ זינתה [להצמיח את שאינו מינה] היו זרעין לה חטיין [זורעים לה חי טים] והיא מפקא זונין [הצמיחה גרעינים שחר רים שאינם ראויים למאכל] אילין זונייא רבה מן דרא דמבולא אינון [ואלו הזונים שגדלים בין החיטים שלנו התחילו כבר מדור המבול]" הרי שכל הבריאה כולה השחיתה דרכה ואף הצמחים.

והדברים תמוהים, היאך אפשר להעניש בהמה וצמחים על שעברו עבירה הלא אינם בעלי בחירה. עוד יש להבין, מדוע שינו בעלי החיים את טבעם לזנות עם אלו שאינם בני מינם, ובפרט על הארץ שהיא גוש עפר דומם קשה, היאך אפשר לומר עליה שהיא זינתה.

טומאה העבירות מזיקה לכל הסובבים

וביאר הגאון רבי אליהו לאפיאן זצ"ל (לב אליהו, מאמר "החטא וקלקול"), על פי מה שאירע בנעוריו כאשר למד בישיבת לומז'א, והיה שם בעיר בית חולים ישן שהיה בנוי מעצים עבים, ובתקופה זו נתגלה שחולים

לא חטאו, אלא כיון שירד אדם מדרגתו ונטמא בטומאת הנחש ממילא ירדו כל הדורות הבאים אחריו, ואינם יכולים להגיע לתיקונם להתענג אל ה' אלא לאחר מיתתם שנשמתם נפרדת מגופם החומרי.

מעתה מבוארת היטב ההשחחה שהייתה בדור המבול, שכיון שהתבאר שהאדם בחטאו מתקלקל ומקלקל את העולם עמו, והיינו, שה טומאה שהביא לעולם מתרבה ומשפיעה על כל העולם את טומאתה, נמצא שככל שיגדל החטא תרבה הטומאה בעולם, וממילא אנשי דור המבול שהשחיתו את דרכם וחטאתם עלתה עד למעלה ראש, רבתה טומאתם והשפיעה על כל העולם עד שהחיות, הבהמות, והארץ חטאו, וכל העולם איבד את זכות קיומו, ואפילו עפר הארץ הגשמי.

והנה לכאורה הדברים יכולים לגרום לחד לישות הדעת נוראה, שהרי עולה מכל זאת שאין לאדם שליטה בעצמו ד"ו, שהרי אפילו אם יקדש עצמו ויהיה בדרגה של צדיק גמור, תשחיתו הנהגת הסובבים אותו וכפי שאירע עם יוחנן כהן גדול. אמנם חז"ל כבר הורו לנו את העצה לזה, וכפי שמצינו בגמרא (סוכה נב, ב) "תנא דבי רבי ישמעאל אם פגע בך מנוול זה משכהו לבית המדרש, אם אבן הוא נימוח אם ברזל הוא מתפוצץ", זהו סוד כוחה הגדול של התורה, שיש בידה להתגבר על כל הטומאה של הסטרא אחרא. אולם מתחילה על האדם להכיר בחומרת החטא והשפעתו על כל הער לם, וביותר יש לו לידע ולהכיר שרק על ידי לימוד התורה יכול להציל עצמו מהשפעה זו, ולא ללכת שולל אחר יצר הרע שמבקש לסמא את עיניו תוך שהוא נותן בידיו ק"נ תירוצים להכשיר את עשיית החטא.

בעז"ה נזכה לעמל התורה ולהינצל מטומאת החטאים. ואדרבה, ריבוי התורה ועמלה יבערו את החטא וישפיעו על כל סביבותינו מרוב הש פעות וברכות התורה.

וכפי שאומר דוד המלך בתהילים לב, ו"על זאת יתפלל כל חסיד אליך לעת מצא רק לשטף מים רבים אליו לא יגיעו".

אדם החוטא מתקלקל ומקלקל את העולם עמו

והנה ידועים דברי המסילת ישירים (פ"א) שאם האדם נמשך אחר העולם ומתרחק מבראו, הוא מתקלקל, ומקלקל העולם עמו, אולם אם הוא שולט בעצמו ונדבק בבוראו ומשתמש מן העולם רק להיות לו לסיוע לעבודת בוראו, הוא מתעלה והעולם עצמו מתעלה יחד עמו, וכפי שמצינו במדרש רבה (קה"ר ז, יג) "בשעה שברא הקב"ה את אדם הראשון נטלו והחזירו על כל אלני גן עדן ואמר לו ראה מעשי כמה נאים ומשובחין הן וכל מה שבראתי בשבילך בראתי, תן דעתך שלא תקלקל ותחריב את ער למי, שאם קלקלת אין מי שיתקן אחריך" הרי שהאדם בחטאו מקלקל את העולם.

ובזה יתבאר הטעם שנגזרה מיתה לכל הער לם כעונש לאדם הראשון לאחר אוכלו מעץ הדעת, שהנה לכאורה עונש זה תמוה, אף אם אדם הראשון עצמו חטא מדוע נענש כל העולם לדורותיו בעונש המיתה הלא רק אדם הראשון לבדו חטא, אמנם כבר כתב המסילת ישירים (שם) "שהאדם לא נברא אלא להתער נג על ה' וליהנות מזיו שכינתו שזהו התענוג האמיתי והעידון הגדול מכל העידונים שיכר לים להימצא", ונמצא על פי זה שאדם הראשון קודם החטא שהיה יושב בגן עדן כשגופו קדוש וטהור עד שמלאכי השרת היו מסננין לו יין וצר לין לו בשר כמבואר בגמרא (סנהדרין צט, ב), לכאורה הגיע אל תכליתו בעודו בחיים, היינו להתענג על ה' וליהנות מזיו שכינתו, אולם כיון שחטא בעץ הדעת ונכנסה בו טומאת הנחש, קלקל את עצמו ואת העולם עמו ונעשה חומי רי, ולא היה יכול להמשיך ליהנות מזיו שכינתו יתברך בעודו בחייו, וממילא שוב לא היה לו מקום בגן עדן ולכן גורש משם, נמצא שהמיתה שנגזרה על העולם אינה עונש על חטאם, שהרי

הוא כח רוחני של מח האדם, והעיניים - עיני הבשר, מעבירות את שראו אל המח, וממילא כאשר מסתכל בפני אדם רשע פוגע בכח הראייה הרוחני שבו ושורה עליו רוח הטומאה. ועלי נודעת, שאין זו מידת חסידות בעלמא אלא איסור ככל האיסורים, ועינינו הרואות שאדם שאינו מקפיד על כך יעברו במוחו לאחר מכן מחשבות זרות והרהורים רעים, ואף שבודאי יתמה מדוע רודפות אותו מחשבות אלו הלא אין לו שייכות לזה כלל, מכל מקום עליו לדעת שנדבקה בו רוחו הטמאה של אותו רשע שנ סתכל בו, וקיבל ממנו חלק ממידותיו הרעות.

פגימת הטומאה - מסירה דרגת הצדיקים

איתא בגמרא (ברכות כט, א) שיוחנן כהן גדול שמש בכהונה גדולה שמונים שנה ולבסוף נעשה צדוקי. ואינו מובן, הלא מבואר בגמרא (יומא ט, א) שכהן גדול ששימש בבית המקדש ולא היו ראוי לא הוציא שנתו, ומטעם זה רוב הכהנים הגדולים ששמשו בבית שני כשאינם ראויים לא הוציאו שנתם. ומעתה אם יוחנן כהן גדול נכנס לפני ולפנים שמונים שנה ויצא בשלום ללא פגע, בהכרח שהיה צדיק גדול ונשגב, ואיך שלט בו יצר הרע לאחר שמונים שנה להופכו לצדוקי טיפש ורשע. אמנם כבר התבאר לעיל שיש בכח הטומאה הנוצרת מחמת העבירות להשפיע ולהזיק את כל הסובבים כחידוקים המתפשטים באויר, וממילא בתקופת בית שני שהתפשטו הצדוקים בעולם והמרידו את העם נגד הקב"ה ותורתו, פשטה טומאת הכפירה כמגיפה רעה והשפיעה על כל העם לחטוא וגם על האלו הצדיקים ביותר כיוחנן כהן גדול, עד שיצא לתרבות רעה! ומי יודע, בימינו אנו שמגיפת הפריצות והכפירה משתוללת בכל העולם, כמה חללים נפלו שדודים אחר הטומאה הנוראה המתפשטת בכל מקום כאש בשדה קוצים, הרי שאין לתאר ואין לשער את הניסיונות הקשים שיכול אדם לעבור, אך ורק מחמת התפשטות הטומאה בעולם, ולמרות שעל פי מעשיו אין לו שייכות לזה כלל. ופשוט שאדם חייב להרבות בתפילה לפני הקב"ה שיצילהו מרדת שחת,

Parashas Noach

PARSHA PREVIEW

Below is an English adaptation of this weeks' Parsha Preview which can be heard live every Wednesday at 2:15

Extending the Teivah past Tishrei

Harav Hagaon Moshe Aharon Friedman Shlita

The Pri Haaretz, R' Menachem Mendel of Vitebsk, was one of the gedolei hachassidim who lived in Teveria about 250 years ago. The story goes that there was a rumor in Teveria that Moshiach had come to Yerushalayim, and there was a great commotion in the streets about this. But when people came to the Pri Haaretz to tell him about this rumor, he opened the window of his room, took a sniff, and said, “No, it’s not the smell of Moshiach.”

One of the other gedolim of the time offered an explanation of this reaction. Why did R' Menachem Mendel have to open the window to sniff if Moshiach had arrived? Because for the tzaddik himself, in his room, the scent of Moshiach was already present. He was already at the level of geulah, so he had to open the window — the “tzohar” — to know that Moshiach had not yet arrived.

This story is an appropriate preface to a discussion of Noach and the teivah.

The Torah describes Noach with the words: נח איש צדיק תמים הנה בדרתיו את האלהים התהלך נח סעד לתומכו, as Rashi says — but all in all, he merited that Hakadosh Baruch Hu saved him from the Mabul, through the teivah. Now, al pi teva, the

teivah should not have survived the boiling water and winds of the Mabul, even the way it was constructed, with all the descriptions and dimensions the Torah details. The entire existence of the teivah during the Mabul was miraculous: the way it held more than it had the capacity to hold, and the way it transcended time.

There are insects and worms that live for only a week or two, so some ask how those species could have survived in the teivah, where there was no procreation. One answer is that in the teivah there was no aging; time was suspended.

The teivah was above teva, a place of hashra'as haShechinah, like the Mishkan and Beis Hamikdash. That is what saved Noach and his family from the Mabul: They were disconnected from Olam Haze, in a supernatural situation.

The Moshe of His Generation

This was not enough, however. Moshe Rabbeinu, too, was a tzaddik, but he knew how to connect back down to his generation and uplift them as well. The sefarim discuss many aspects of the contrast between Noach and Moshe Rabbeinu, and they note that Noach himself was supposed to be a Moshe Rabbeinu in his

generation. It is no coincidence that the Gemara (Chullin 139b) sees a remez to Moshe Rabbeinu in the words in Parashas Noach, וַיֵּאמֶר ה' לֹא יִדּוֹן רוּחִי בְּאָדָם לְעֹלָם בְּשָׁגָם הוּא. בְּשָׁר וְהָיוּ יָמָיו מֵאַה וְנִשְׁפָּרִים שָׁנָה. (The word בְּשָׁגָם has the same gematria as “Moshe,” who lived 120 years.)

The word נשמה is an acronym for Noach, Sheis, Moshe, Hevel, and the sefarim explain that they were gilgulim of the same neshamah. Hevel lived only a short time, and his soul was reincarnated as Sheis, who was reincarnated as Noach, and then as Moshe. This neshamah will eventually return as Moshiach, who will bring the world to its ultimate tikkun, back to the level of Adam Harishon before the cheit.

Noach spent 120 years preparing the teivah, and those years could have been parallel to the 120 years of Moshe; Noach could have been the one to bring the Torah down to this world. Then, Migdal Bavel could have been the Torah Shebe'al Peh — Talmud Bavli — and spread from there to the entire world. Had Noach and his generation merited, they could have been the generation of Kabbalas HaTorah.

This sheds new light on the idea that the description of Noach as אִישׁ צַדִּיק תָּמִים הָיָה בְּדֹרֹתָיו can be interpreted in either a positive or a negative light. His generation had vast potential — it was supposed to be the generation of Kabbalas HaTorah — but the opportunity was lost, so instead there was a Mabul.

Yet Noach did build a teivah, which was a sanctuary in its own right. Indeed, the Gemara (Succah 52b) interprets the passuk וַיְרַאנִי ה' אַרְבָּעָה הָרָשִׁים (Zechariah 2:3) as a reference to four people who were builders: Mashiach Ben Dovid, Mashiach ben Yosef, Eliyahu Hanavi, and Kohen Tzedek, i.e., Shem ben Noach. The first two are builders of the Beis Hamikdash, Eliyahu Hanavi built a mizbei'ach on Har Hacarmel, and Shem ben Noach helped his father build the teivah, which is parallel to the Beis Hamikdash.

Furthermore, the number of pesukim in Parashas Noach is 153, and the remez at the end of the parashah to that number of pesukim is “Betzalel.” Betzalel, who built the Mishkan, is parallel to Noach, who built the teivah.

Similar Structures

Rav Hutner writes, in a famous letter (Pachad Yitzchak, Igros 75) that there are two places where the Torah elaborates at length on the dimensions and description of an edifice: the teivah and the Mishkan. And there's a connection between the two. He focuses on the idea that a yeshiva is also a teivah of sorts, rescuing the people in it from the Mabul outside. But the connection goes much deeper. The teivah was not only a place of refuge — it was a place of aliyah and building hashraas haShechinah. Noach was the kohen gadol in his teivah, performing the avodah incumbent on him. Indeed, the word teivah has the same gematria as Yom Hakippurim, 417, and has the same letters and gematria as the word habayis.

Our job is to put ourselves inside a teivah. The chassidische sefarim explain that each time a person davens or learns, he is placing himself inside a teivah, where he experiences a Yom Kippur of sorts, as though he is inside the Beis Hamikdash.

The Torah says, וַתֵּנָה הַתְּבָה בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּשִׁבְעָה עָשָׂר, יוֹם לַחֹדֶשׁ עַל הָרִי אֶרְרֹט, and while there are different ways to interpret this reference to the seventh month, we can explain that it refers to Tishrei. Teivah also means words, so the phrase וַתֵּנָה הַתְּבָה בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי can be understood as an allusion to the words of tefillah uttered during the month of Tishrei. The word אֶרְרֹט has the gematria of 410, which is the number of years the first Beis Hamikdash stood. We see, then, that the teivah contained within it the immense power of the Beis Hamikdash and had the potential to reach that level.

Every year in Tishrei, we put ourselves into that teivah, but it doesn't end there. After Tishrei comes the month of Marcheshvan, whose name implies מַרְחֵשֵׁן שְׁפִתַיִם — our lips continue to utter those words, the “teivahs.” We want the effort we invested in the words of our davening — each and every teivah we said in the month of Tishrei — to endure.

Humility = Complete

Another connection between Noach and Moshe is that the Torah says about both of them that they were motzei chein in Hashem's eyes. Moshe Rabbeinu was motzei chein because of the principle that וְתָן חֵן וְיָתֵן חֵן (Mishlei

3:34), and Moshe was the ultimate anav. Perhaps we can apply this principle to Noach as well. The Torah describes Noach as ish tzaddik tamim, and Rashi writes (Avodah Zarah 6) that the definition of tamim is anav u'shfal ruach. So Noach, too, was an anav, which is why he merited to be motzei chein.

But what connection is there between a tamim and an anav? In discussing the difference between Har Sinai and all the other mountains, the Gemara (Megillah 29) expounds the passuk לְמָה תִּרְצְדוּן הָרִים גְּבֻנָּיִם to mean that a bas kol emanated and declared that all the other mountains were baalei mumin, as the word גְּבֻנָּיִם, which literally means “lofty,” can be understood as a reference to a blemish, as the passuk states, with regard to disqualifying blemishes, אוּ גְבוֹן אוֹ דָק. We see from here, says the Gemara, that arrogance is considered a blemish. Accordingly, the lofty mountains were disqualified from having the Torah given on them, and Hashem chose to give the Torah on Har Sinai, which

was lowly and “humble.”

Since gaavah is a mum, then Noach, who was tamim — without a mum — was, by definition, an anav, and that is why he was motzei chein.

Clearly, Noach did reach a lofty madreigah, which enabled him to enter the teivah. Although he did not save his generation, he did save the world, by giving it a new start. That new start was built upon the concept of a teivah — putting oneself entirely into a situation of hashra'as haShechinah.

What we're supposed to do now, in Chodesh Marcheshvan, is take all the avodah of Chodesh Tishrei and use them as a vehicle of hashra'as haShechinah and kiddush Shem Shomayim.

May we be zocheh to the ultimate hashra'as haShechinah, when the entire world will experience אֶתֶּה הַרְאָתָ לְדַעַת כִּי ה' הוּא הָאֱלֹהִים אֵין עוֹד מִלְבָּדוֹ.